

POSTANOWIENIE

30 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

na posiedzeniu niejawnym 30 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi W.K. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 28 czerwca 2022 r., I ACa 947/20,
wydanego w sprawie z powództwa W.K.
przeciwko [...] Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,

1) odrzuca skargę,

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1817 (jeden
tysiąc osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania przed Sądem Najwyższym z odsetkami
w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po
upływie tygodnia od dnia doręczenia powodowi odpisu
niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**

[A.T.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu w sprawie
z powództwa W.K. przeciwko [...] Bankowi spółce akcyjnej w W. (dalej także jako:
„Bank”): I) ustalił, że umowa o kredyt mieszkaniowy [...] z 22 sierpnia 2008 r.

zawarta pomiędzy powodem a Bankiem spółką akcyjną w G. (poprzednikiem prawnym pozwanego) jest nieważna; II) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 321 522,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie: od kwoty 196 522,23 zł od 24 października 2017 r. do dnia zapłaty i od kwoty 124 970 zł od dnia 3 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty; III) kwotę 64 805,87 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty; IV) oddalił powództwo w pozostałym zakresie; V) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 17 517 zł tytułem kosztów procesu.

Wyrokiem z 28 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – orzekając na skutek apelacji pozwanego - 1) zmienił zaskarżony wyrok w punktach II i III w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 321 522, 60 zł oraz kwotę 64 805,87 CHF, zastrzegając, że spełnienie świadczenia przez stronę pozwaną jest uzależnione od zaoferowania przez powoda na rzecz pozwanego zwrotu świadczenia wzajemnego w kwocie 490 000 zł spełnionego na podstawie umowy o kredyt mieszkaniowy [...] z 22 sierpnia 2008 r. zawartej pomiędzy powodem a Bankiem (poprzednikiem prawnym pozwanego) lub zabezpieczenia roszczenia o zwrot tej kwoty, a w pozostałej części powództwo oddalił, oznaczając ten punkt numerem II oraz zmieniając numerację kolejnych punktów wyroku, nadając punktowi o numerze IV – numer III, a punktowi o numerze V – numer IV; 2) oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie; 3) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Od powyższego rozstrzygnięcia skargę kasacyjną wniósł jedynie pozwany Bank. Postanowieniem z 6 grudnia 2023 r. wydanym w sprawie I CSK 857/23 Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania (k. 1458-1461).

Powód W.K. od powyższego rozstrzygnięcia w części obejmującej punkt 1 tiret pierwsze wniósł natomiast skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wskazując, że wyrok w zaskarżonym zakresie jest niezgodny z art. 410 § 2 w zw. z art. 455 i w zw. z art. 481 § 1 k.c. oraz w zw. z art. 496 - 497 k.c., a także art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 Dyrektywy 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „Dyrektywa 93/13”).

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie: art. 410 § 2 w zw. z art. 455 i w zw. z art. 481 § 1 k.c. oraz w zw. z art. 496 - 497 k.c., a także art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 Dyrektywy 93/13, co skutkowało wydaniem w zaskarżonym zakresie orzeczenia reformatoryjnego i oddaleniem roszczenia powoda o zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie zasądzonej kwoty tytułem nienależnego świadczenia dokonanego w wykonaniu umowy kredytu zawierającej niedozwolone postanowienia umowne.

Wskazał, że na skutek wydania zaskarżonego wyroku poniósł szkodę majątkową w postaci utraty odsetek ustawowych liczonych od zasądzonych sum pieniężnych za czas w jakim pozwany pozostawał w opóźnieniu tj. co najmniej do dnia doręczenia powodowi oświadczenia o skorzystaniu z prawa zatrzymania (18 grudnia 2020 r.). Wyliczając wysokość szkody wskazał, że przysługiwały mu odsetki za opóźnienie: od kwoty 196 522,23 zł od 24 października 2017 r. do dnia 19 grudnia 2020 r. w kwocie po ich skapitalizowaniu (41 520, 45 zł) oraz od kwoty 124 970 zł od dnia 3 kwietnia 2020 r. do dnia 19 grudnia 2020 r. w kwocie po ich skapitalizowaniu (5 049,82 zł).

Stwierdził jednocześnie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W sprawie brak jest bowiem możliwości złożenia skargi o wznowienie postępowania. Wyrok nie podlegał także zaskarżeniu skargą kasacyjną, z uwagi na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia, opiewającą na sumę niższą niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.). Jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazał kwotę 46 571 zł (41 520, 45 zł + 5 049,82 zł).

Pozwany w odpowiedzi na skargę wniósł o jej odrzucenie, a w razie nie podzielenia tego wniosku o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie o oddalenie skargi i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym wywołanych wniesieniem skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlega odrzuceniu.

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, przez zakwestionowanie zgodności z prawem

orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Jej celem nie jest zakwestionowanie zaskarżonego orzeczenia, lecz wydanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy i wszystkie jej wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. należy interpretować ściśle. Zasadą bowiem jest, że prawomocność, tworzy nowy stan prawny pomiędzy stronami albo *erga omnes*, jak też sanuje wszelkie ewentualne naruszenia prawa, którymi orzeczenie jest dotknięte. Z tego względu jest środkiem wysoce sformalizowanym (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, niepubl.; z 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, niepubl.; z 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, niepubl.; i z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, niepubl.).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia z punktu widzenia jej wymogów powinna odpowiadać ogólnym wymogom pisma procesowego oraz szczególnym wymogom przewidzianym dla tego środka prawnego w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Zgodnie z 424⁵ § 1 k.p.c. skarga powinna zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Z uwagi na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego i jego funkcję, wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. powinny być przytoczone samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine* (art. 424⁵ § 1 k.p.c. i art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Przedstawiona skarga nie spełnia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., a jej wada w tym zakresie ma charakter nieusuwalny.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia wyczerpującej i przekonywującej analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn nie mogłoby odnieść skutku. Skarżący powinni wykazać, że od zaskarżonego wyroku nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia. Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Skarżący musi "wykazać", a więc nie "wskazać", "przytoczyć", czy "uwiarygodnić", że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 140).

Skarżący wskazał jedynie, że wzruszenie wyroku w zaskarżonym zakresie, w drodze innych środków prawnych, nie było i nie jest możliwe. Zdaniem skarżącego w sprawie, brak jest podstawy prawnej do złożenia skargi o wznowienie postępowania. Nadto, wyrok nie podlegał zaskarżeniu skargą kasacyjną, z uwagi na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia. Wyjaśniając powyższe podał, że dla wyliczenia tej wartości przyjął wartość odsetek liczonych od sum zasądzonych na rzecz powoda w przedziale czasu oznaczonym datą początkowa naliczania odsetek wskazaną w sentencji wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu do dnia 18 grudnia 2020 r., tj. dnia doręczenia powodowi pisemnego oświadczenia Banku o skorzystaniu z prawa zatrzymania.

Skarżący, zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w punkcie pierwszym tiret pierwsze, wskazując wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 46 571 zł, a jednocześnie upatrując szkody poniesionej na skutek wydania wyroku w oddaleniu jego żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie i twierdząc, że nie miał możliwości wywiedzenia od wyroku skargi kasacyjnej

pominał całkowicie, że oprócz kwoty 321 522,60 zł wyrażonej w złotych polskich, wyrokiem Sądu Okręgowego na jego rzecz zasądzono także kwotę 64 805,87 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 3 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty.

Jak trafnie podnosi pozwany w odpowiedzi na skargę, ustalając zatem wartość przedmiotu zaskarżenia na potrzeby ewentualnej skargi kasacyjnej (wartość odsetek, których powód został pozbawiony) należało doliczyć także kwotę odsetek liczonych od kwoty 64 805,87 CHF, które Sąd Apelacyjny na skutek uwzględnienia zarzutu zatrzymania oddalił. Przyjmując do przeliczeń kurs średni CHF wg NBP z dnia wydania wyroku Sądu Okręgowego tj. (4,1187), kwota odsetek liczonych od równowartości sumy zasądzonej w CHF (tj. 266 915,93 zł) za okres od 3 kwietnia 2020 r. do 18 grudnia 2020 r. wynosi 10 826,54 zł. Oznacza to, że sumaryczna wartość przedmiotu zaskarżenia przy skardze kasacyjnej, jaką powód mógł złożyć od zaskarżanego wyroku w zakresie oddalającym odsetki wynosiła ponad 50 000 zł niezależnie od przyjętej metodologii liczenia tych odsetek. Nie było zatem żadnych przeszkód prawnych, uniemożliwiających powodowi wywiedzenie skargi kasacyjnej. Nie skorzystanie z tej możliwości wyklucza możliwość przyjęcia, że przesłanka z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. została spełniona. Podkreślenia przy tym wymaga, że skarżący wywiódł skargę na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c., nie odwołując się do art. 424¹ § 2 k.p.c. i z tego względu nie wykazując, że w sprawie wystąpił wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy uznał, że skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 424⁵ pkt 5 k.p.c. i jako taka na podstawie art. 424⁸ k.p.c. podlega odrzuceniu.

O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi orzeczono na podstawie art. 98 § 3, art. 98 § 1¹ k.p.c., art. 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. oraz § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst. jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 1935, ze zm.).

[A.T.]

[a.ł.]

